

ARCTIC BLUE RESORT

KONTIOLAHTI

VASTUULLISUUSKÄSIKIRJA

Kestävyttä matkailualalle: vähäpäästöinen, paikallisesti ja ilman haitallisia vaikutuksia tuotetun uuden majoitus- ja vapaa-ajankeskuksen luominen Kontiolahdelle Pohjois-Karjalaan

Markku Wilenius ja Ana Maria Jones

FINLAND FUTURES RESEARCH CENTRE

Tutu e-julkaisu 4/2020. Julkaistu myös verkossa: <https://www.utupub.fi>

Copyright © 2020 Kirjoittajat & Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto

Ulkoasu Ponkala Architects Oy ja INNVOLVE
Kuvat Ana Jones, INNVOLVE ja Kontiolahden kunta

Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Turun kauppakorkeakoulu
20014 Turun yliopisto

Rehtorinpellonkatu 3, 20500 Turku
Korkeavuorenkatu 25 A 2, 00130 Helsinki
Åkerlundinkatu 2, 33100 Tampere

Tutu e-julkaisu 4/2020

ISBN 978-952-249-545-7 (pdf)
ISBN 978-952-249-546-4 (painettu)
ISSN 1797-1322

utu.fi/tutu tutu-info@utu.fi
markku.wilenius@utu.fi / ana.jones@utu.fi

Markku Wilenius
Ana Jones



ESIPUHE

Pohjois-Karjalaan Joensuun seudulle on avautumassa kestävän kehityksen matkailu- ja vapaa-ajankohde Arctic Blue Resort Kontiolahti (ABR Kontiolahti). Haluamme kuntana olla kehittämässä kaikin tavoin kestäviä investointeja, vastuullista matkailua ja elinvoiman kasvua alueella. Haluamme omalta osaltamme tehdä vapaa-ajankeskuksen käynnistämisen helpoksi. Kontiolahden kunta omistaa maat ja asemakaava on valmiina. Kontiolahden vapaa-ajankeskuksen sijainti on erinomainen ja se tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet niin huippu-urheilijoille kuin liikuntaa ja luontoa arvostaville matkailijoille.

Haluamme edistää kaikessa toiminnassamme vastuullisuutta ja kestävän kehityksen arvoja. Vastuullisuuskäsikirja kertoo, miten haluamme toimia Arctic Blue Resort Kontiolahdessa. Samalla se ohjaa alueella olevia ja alueesta kiinnostuneita yrittäjiä ja toimijoita.

Omasta ja Kontiolahden kunnan puolesta kannustan kaikkia vastuullisesta matkailusta kiinnostuneita matkailutoimijoita ottamaan yhteyttä. Luodaan yhdessä ainutlaatuinen, tulevaisuuden matkailutrendejä ohjaava keskus, jossa luonto, liikunta ja vastuullisuus ovat kantavia teemoja.

Jere Penttilä, kunnanjohtaja, Kontiolahden kunta





SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	6
1. Visio.....	9
2. Pohjois-karjalan seutu.....	11
3. Yleissuunnitelma.....	13
4. Kestävä kehitys.....	16
5. Sidosryhmäkysely.....	19
6. Arctic Blue Resort Kontiolahden toimintasäännöt.....	20
7. Yhteisvastuullisuuden toimintaohjeet.....	22
7.1 Luonto.....	22
7.2 Hyvinvointi.....	22
7.3 Ekomateriaalit ja -menetelmät.....	23
7.4 Energiatehokkuus.....	24
7.5 Integroitu vesijärjestelmä.....	24
7.6 Kestävä liikkuminen.....	25
8. Tapaustutkimukset.....	26
8.1 Hotel Belmar.....	27
8.2. Hotel Los Pinos.....	27
8.3 Cala Lodge.....	28

JOHDANTO

Tässä käsikirjassa kuvataan tärkeitä ekologisuuteen ja vastuullisuuteen kohdistuvia kriteerejä, jotka liittyvät kehitteillä olevaan Arctic Blue Resort Kontiolahteen.

Aloite uudesta kestävästä kehityksen matkailu- ja vapaa-ajankohteesta perustuu Pohjois-Karjalan luonnon arvostuksen pitkään perinteeseen. Sen perusta lepää Pohjois-Karjalan poikkeuksellisen puhtaassa ilmassa ja vedessä sekä sen huikean kauniissa metsäluonnossa. Uusi vapaa-ajankeskus ammentaa Pohjois-Karjalan ainutlaatuisesta vieraanvaraisuuden kulttuurista sekä sen väkevästä ja monipuolisesta luonnosta. Nämä tekijät rakentavat tukevan pohjan ekologisesti korkealaatuisille tuotteille ja palveluille.

Tämän käsikirjan suositukset pohjaavat analyysiin ekomatkailun kehityksestä eri puolilla maailmaa. Käsikirjassa esitellään muutama tapaustutkimus Costa Ricasta, jossa on pitkät perinteet ekoturismille. Tähän analyysiin pohjaten Arctic Blue Resort Kontiolahti haluaa nostaa ekologisen virkistysmatkailun uudelle tasolle. Rakennettava vapaa-ajankeskus ympäristöineen tarjoaa ainutlaatuiset puitteet vierailijoille nauttia puhtaista luonnon antimista korkealaatuisessa rakennetussa ympäristössä, joka on suunniteltu alusta loppuun luontoa kunnioittaen. Näin vapaa-ajankeskuksella tulee olemaan positiivinen vaikutus sekä seudun luontoalueiden tilaan sekä paikallisyhteisöön.

Arctic Blue Resort Kontiolahdessa kaiken toiminnan keskiössä on ajatus vastuullisuudesta, joka näkyy niin esille tuoduissa arvoissa kuin yleissuunnitelmassa. Kaikessa keskuksen toiminnassa otetaan huomioon ympäristön hyvinvointi ja ekologisuus. Kestävästä kehityksestä korkeimpia standardeja hyödynnetään kaikissa alueen toiminnoissa ja palveluissa. Samalla keskus tarjoaa mahdollisuuden läheiseen luontokokemukseen. Hankkeen juuret ovat kestävästä kehityksestä neljässä pilarissa, jotka pitävät sisällään sosiaalisen, ekologisen, taloudellisen ja kulttuurisen kestävyuden. Keskuksen toiminta siis rakentuu uudelle ekoturismitoiminnalle, jossa luontoympäristöstä huolehditaan kaikin tavoin. Ympäristön kannalta haitallisia tuotanto- ja kulutustapoja pyritään kaikin keinoin välttämään.

Yleisesti matkailu nähdään inhimillisenä toimintana, joka kuuluu erottamattomasti kulutuskäyttäytymiseen. Siksi meidän tulisi aloittaa muotoilemalla muutamia keskeisiä kysymyksiä. Esimerkiksi: minkälaiset uudet vuorovaikutuksen muodot auttaisivat matkailua kehittymään kuluttamisen tuolle puolen? Millä tavoin ihmisten tulisi matkustaa tulevina vuosina? Miten matkailu voisi toimia sytykkeenä ja muutosta mahdollistavana voimana ihmiskunnan tervehdyttämisessä ja paremman tulevaisuuden luomisessa? Vastaukset näihin kysymyksiin voisivat auttaa luomaan uusia tapoja toimia sekä ymmärtämään alan moninaisuutta ja ristiriitoja.

ABR Kontiolahti rakentuu Pohjois-Karjalan seudun paikalliselle ja alueelliselle tuotannolle. Vahva yhteisöllisyys edistää myös alueen sosiaalista kestävyttä. Pohjois-Karjalan ainutlaatuisista luontoa ja sen ekologiaa hyödynnetään parhaalla paikallisella tietämyksellä ja osaamisella. Pohjois-Karjalan ainutlaatuisiin luontoarvoihin rakentaen Kontiolahden matkailu- ja vapaa-ajankohde toimii myös taloudellisena muutosvoimana tuoden alueelle lisää kipeästi kaivattuja investointeja. Resort tarjoaa monipuolisia liikunta- ja

urheilumahdollisuuksia ja tätä kautta tervehdyttäviä kokemuksia ja mahdollisuuksia päästä luonnon kanssa yhteyteen, tukien niin mielen kuin kehonkin hyvinvointia.

Näin Arctic Blue Resort Kontiolahti rakentuu kestävästä taloudellisen kehityksen toimintamallille, jossa niin kunta kuin yksityiset toimijat sitoutuvat minimoimaan ekologisen jalanjälkensä. Kiertotalouden käytäntöjen huomioiminen on kaiken toiminnan lähtökohta.

Resortin toiminta perustuu kumppanuuksille kansainvälisten ja paikallisten toimijoiden kanssa. Tarkoituksena on luoda yhdessä ainutlaatuinen kumppanuuksien verkosto, joka pystyy yliverlaiseen tarjontaan. Kumppanuudet koostuvat sijoittajista, maanomistajista, paikallisista yrityksistä ja järjestöistä, kansainvälisistä yrityksistä sekä start-upeista, jotka kaikki ovat sitoutuneet korkealaatuisiin, yhdessä sovittuihin standardeihin. ABR Kontiolahti luo lisäarvoa yrityksille ja niiden brändeille kehittämällä matkailualalle korkealaatuisia ympäristöstandardeja.

Kumppanuusaloitteiden keskiössä ovat perusarvomme, joita ovat luonnosta huolehtiminen, aitous ja vastuullisuus. Arvojen noudattaminen tuottaa taloudellista lisäarvoa, hyödyttäen paikallisia ihmisiä ja viime kädessä koko planeettaa. Kumppanuuksien toteuttamisen kannalta tärkeää on:

- edistää innovaatioita ja uudenlaisia ekomatkailukokemuksia
- tukea yhteisön osallistumista, joka lisää sosiaalista pääomaa
- tuottaa matkailijoille poikkeuksellinen matkailukokemus
- moninkertaistaa hyötyjä koko toimitusketjulle.

Ekologiseen kestävyysosaalta vapaa-ajankeskus asettaa etusijalle luonnon biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen sekä tärkeiden luonnonvarojen hoidon. ABR Kontiolahden keskeinen haaste liittyy ympäristön hyvinvoinnin yhdistämiseen vireään hotelli- ja matkailutoimintaan. Miten tämä tehdään, vaarantamatta nykyisen ja tulevien sukupolvien kannalta tärkeiden ekosysteemien hyvinvointia? Lieventääkseen ympäristövaikutuksiaan keskus valvoo hiilijalanjälkeään ottamalla käyttöön korkeimmat tehokkuusstandardit. Nämä koskevat erityisesti kolmea merkittävintä päästöjen aiheuttajaa: energiaa, jätteitä ja logistiikkaa. Alue käyttää ilmavesi- ja maalämpöpumppuja vähentääkseen riippuvuuttaan ulkopuolelta tuotavasta sähköstä. Pienentääkseen alueen ja matkailijoiden toiminnasta aiheutuvaa hiilijalanjälkeään keskus kehittää hiilijalanjälkensä hyvitysjärjestelmän ja erilaisia kompensatiotoimenpiteitä. ABR Kontiolahti käsittelee 100 prosenttia orgaanisesta jätteestään jäteperäisen energiantuotannon (waste-to-energy) kautta sekä hyödyntämällä lannoitteita, jotka kierrättävät jätteen takaisin paikalliseen maanviljelyyn. Tällä tavoin jätteenkäsittely alueella toimii suljetun kierron periaatteen mukaisesti.

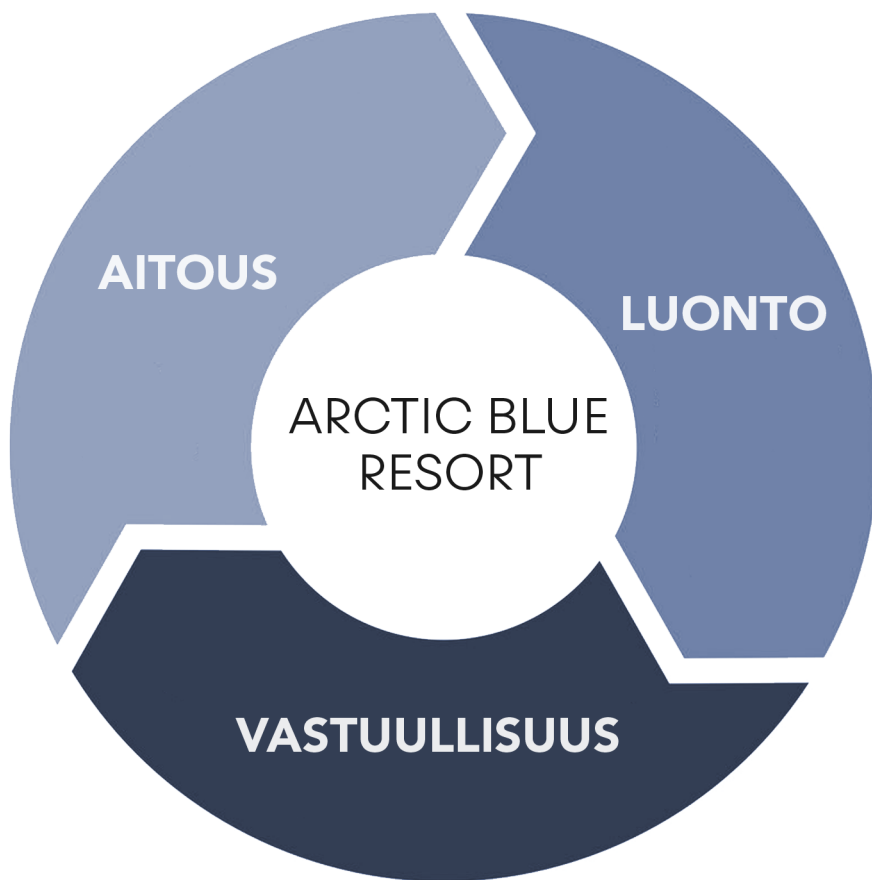
Kulttuurisen kestävyysosaalta ABR Kontiolahti korostaa aineellisia ja aineettomia voimavaroja, jotka juontavat pohjoismaisesta luonnonläheisyydestä ja hiljaisuusmatkailun perinteestä. Myös ulkoilu ja talviurheilu eri muodoissaan, pohjoinen ruokakulttuuri sekä saunomisen tuottama tervehdyttävä vaikutus kuuluvat tähän traditioon. Resortissa hyödynnetään Pohjois-Karjalan ainutlaatuista ruokakulttuuria ja tuetaan paikallisviljelyä. Vapaa-ajankeskus hankkii ja tuottaa suurimman osan ruuastaan ja tuotteistaan paikallisesti, vahvistaen täten Pohjois-Karjalan seutua ainutlaatuisena kohteena.

Globaali matkailun kasvu liittyy väistämättä kulutuksen kasvuun. Miten kohtaamme kestävyteen ja ekologisuuteen liittyvät haasteet matkailusektorilla? Miten muunnamme ne konkreettiseksi toiminnaksi? Pohjois-Karjalalla on kaikki edellytykset menestykseen. Metsät kattavat valta-osan maapinta-alasta ja luonto on aina lähellä, mikä luo ainutlaatuiset mahdollisuudet ekoturismiin. Myös vesivarannot ovat Suomen puhtaimpia ja puhdasta ilmaa riittää. Nämä kaikki edellämainitut tekijät luovat Pohjois-Karjalalle ainutlaatuisen kilpailuedun.



1. VISIO

Pohjois-Karjalan Kontionlahdelle rakennettava ABR Kontiolahti noudattaa johdonmukaisesti korkeimpia kestävän kehityksen standardeja. Näin siitä tulee nettomääräisesti ensimmäinen vähäpäästöinen majoitus- ja vapaa-ajankohde alueelle. Keskuksen periaatteita ovat vähäpäästöisyys ja vähäjätteisyys sekä muutenkin ympäristövaikutusten minimointi; paikalliseen tuotantoon perustuva matkailukonsepti sekä laajat urheilu- ja liikuntapalvelut.



ARVOMME



Luonto

Kaikissa ABR Kontiolahden toiminnoissa luonto tulee ensin. Ekologia ja pyrkimys symbioottisiin järjestelmiin määrittelee toiminnan suunnittelua, johtamista ja toteuttamista. Maa- ja vesijärjestelmät sekä biologiset toiminnot yhdistetään muuhun fyysiseen infrastruktuuriin saumattomasti. Resortin kaikessa toiminnassa huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja biologisten resurssien kokonaisuus. Luontoa arvostetaan ja sen monimuotoisuutta tuetaan kaikin tavoin. Näin luodaan kestävämpää tulevaisuutta.

Vastuullisuus

ABR Kontiolahdessa matkailukokemus on paitsi virkistystä myös ehdottomasti oppimiskokemus. Vastuullisuus tarkoittaa, että kaikki mukana olevat toimijat työskentelevät kohti yhteistä tavoitetta. Yhteisvastuullinen yhteisö on tietoinen luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä ihmisen toiminnan vaikutuksesta ympäristöön. On kyse sitten paikallistaloudesta, työpaikkojen luomisesta tai maailmanlaajuisten ongelmien ratkaisemisesta, kestäväen kehityksen mukaisia valintoja pyritään aina lähtökohtaisesti hyödyntämään.

Aitous

ABR Kontiolahdella sitoudutaan vastuulliseen toimintaan kestäväen kehityksen periaatteilla. Kestävä kehitys asettaa standardit kaikelle toiminnalle. Tarpeeksi hyvä ei riitä, vaan kaikessa pyritään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Resortin henki näkyy kaikessa toiminnassa, esimerkiksi siinä, mitä energialähteitä tai materiaaleja käytetään. Vastuullisuus näkyy myös siinä, kenen palveluita hyödynnetään ja ketkä toimivat raaka-aineiden toimittajina. Keskus käyttää vain parhaita raaka-aineita ja tarjoaa vain kaikkein korkealaatuisimpia elämyksiä asiakkailleen.



2. POHJOIS-KARJALAN SEUTU

Pohjois-Karjalan seutu – Luonnon muovaama paikalliskulttuuri

Suomi on valittu YK:n onnellisuutta mittaavan indeksin mukaan maailman onnellisimmaksi maaksi kolmena peräkkäisenä vuotena 2018–2020. Selittäviä tekijöitä ovat odotukset terveestä elämästä, sosiaalisten verkostojen tuki, koettu vapaus sekä anteliaisuuden kulttuuri. Onnellisuuteen yhdistyy myös tasa-arvoinen kehitys, laadukkaat luotettavat julkiset palvelut, sekä luontoon kiintyneet asukkaat. Ihmiset saavat nauttia maailman puhtaimmasta vedestä ja sitä riittää kaikille. Suomalaiset arvostavat elinikäistä oppimista sekä luonnon myönteistä vaikutusta mielen ja kehon terveyteen.

Pohjois-Karjalassa sijaitsee merkittävä osa Suomen runsaista luonnonvaroista. Pohjois-Karjalan 21 000 km² alueella järvet ja metsäalueet kattavat yhteensä 89 % pinta-alasta. Osa metsistä on yhä luonnontilassa. Ilma on todistetusti maailman puhtainta. Asukkaita on noin 160 000 ja seudun keskuksena toimii Joensuun kaupunki. Pohjois-Karjala kuuluu maailman kehittyneimpiin biotalouden alueisiin.

Kontiolahti sijaitsee keskellä Pohjois-Karjalaa, noin 20 km päässä Joensuusta. Joensuun lentokenttä mahdollistaa hyvät yhteydet ulkomaille. Koli, Suomen tunnetuin luontokohde, sijaitsee vain kivenheiton päästä Kontiolahdelta pohjoiseen. Kontiolahti sijaitsee kauniin ja monimuotoisen Höytiäisen järven rannalla.

Pohjois-Karjalanseudun strategiassa painotetaan biotaloutta monintavoin. Samanaikaisesti seutu on vahvasti sitoutunut ekologiseen ajattelutapaan, jossa sitoudutaan tulevien sukupolvien eduista huolehtimiseen. Seutu sopii loistavasti ympäristönä kestäville ja luontokeskeisille elämäntavoille, joita tällä hetkellä etsitään joka puolella maailmaa.

On hyvin luontevaa edistää Pohjois-Karjalan taloudellista kehitystä sen luonnon ainutlaatuisuuteen perustuvalla matkailutoiminnalla. Ajatus on lisätä matkailu- ja virkistystoiminnan laatua ja älykkyyttä sen kaikissa vaiheissa. Pohjois-Karjala on tunnettu ainutlaatuisista luonto-hyvinvointi ja kulttuurimatkailukohteistaan. Maailmalla tämän tyyppinen matkailu on vahvassa kasvussa ja Pohjois-Karjalan kehittynyt infrastruktuuri, osaaminen ja upeat luonnonvarat voivat mainiosti vastata tähän kysyntään. Näistä lähtökohdista Pohjois-Karjalasta voidaan kehittää yksi maailman johtavista luontokeskeisen matkailun ja virkistystoiminnan keskuksista.



3. YLEISSUUNNITELMA

Taustaa

Kontiolahti on Pohjois-Karjalassa sijaitseva kunta, jonka asukasluku vuonna 2019 oli noin 15 000. Koko Pohjois-Karjalan seudulla asukkaita samana vuonna oli 162 000. Kontiolahden väestö on nuorta; asukkaiden keski-ikä on noin 39 vuotta. Joensuuhun, Pohjois-Karjalan suurimpaan kaupunkiin on 20 minuutin matka Kontiolahden kirkonkylältä.

Kontiolahden kunnan tavoitteena on alueen asukkaiden ja elinkeinotoiminnan elinvoimaisuuden kasvattaminen. Kunta edistää kestävästä kasvusta myös koulutuksen avulla, houkutellen ihmisiä asumaan ja työskentelemään turvallisessa, terveellisessä ja ekologisesti rikkaassa ympäristössä. Kontiolahden kunta tukee myös kestäviä liiketoimintamalleja ja innostaa mukaan eri alojen yrityksiä ja yrittäjiä. Matkailualan myönteiset vaikutukset paikallistaloudelle ovat jatkuvassa kasvussa. Vuonna 2019 Joensuun alueella rekisteröitiin 505 000 yöpymistä. Tämän luvun arvioidaan kaksinkertaistuvan seuraavan kymmenen vuoden aikana. Kontiolahti on tunnettu ampumahiihtokilpailuistaan sekä maailmanluokan ampumahiihtostadionistaan, joka osaltaan lisää paikkakunnan viehätysvoimaa urheilijoille ja kansainvälisille vierailijoille.

Kontiolahti haluaa mahdollistaa matalan kynnyksen lähestymisen kestäväan ajatteluun osana kehitysstrategiaansa ottamalla rakennusten suunnittelussa sekä energiaressurssien hoitamisessa käyttöön tiukat ohjeistukset, kehittämällä monipuolisen hiilijalanjäljen kompensatiojärjestelmän sekä priorisoimalla kestävien ja vastuullisten materiaalien käyttöä, tuotteita ja palveluja.



Konsepti

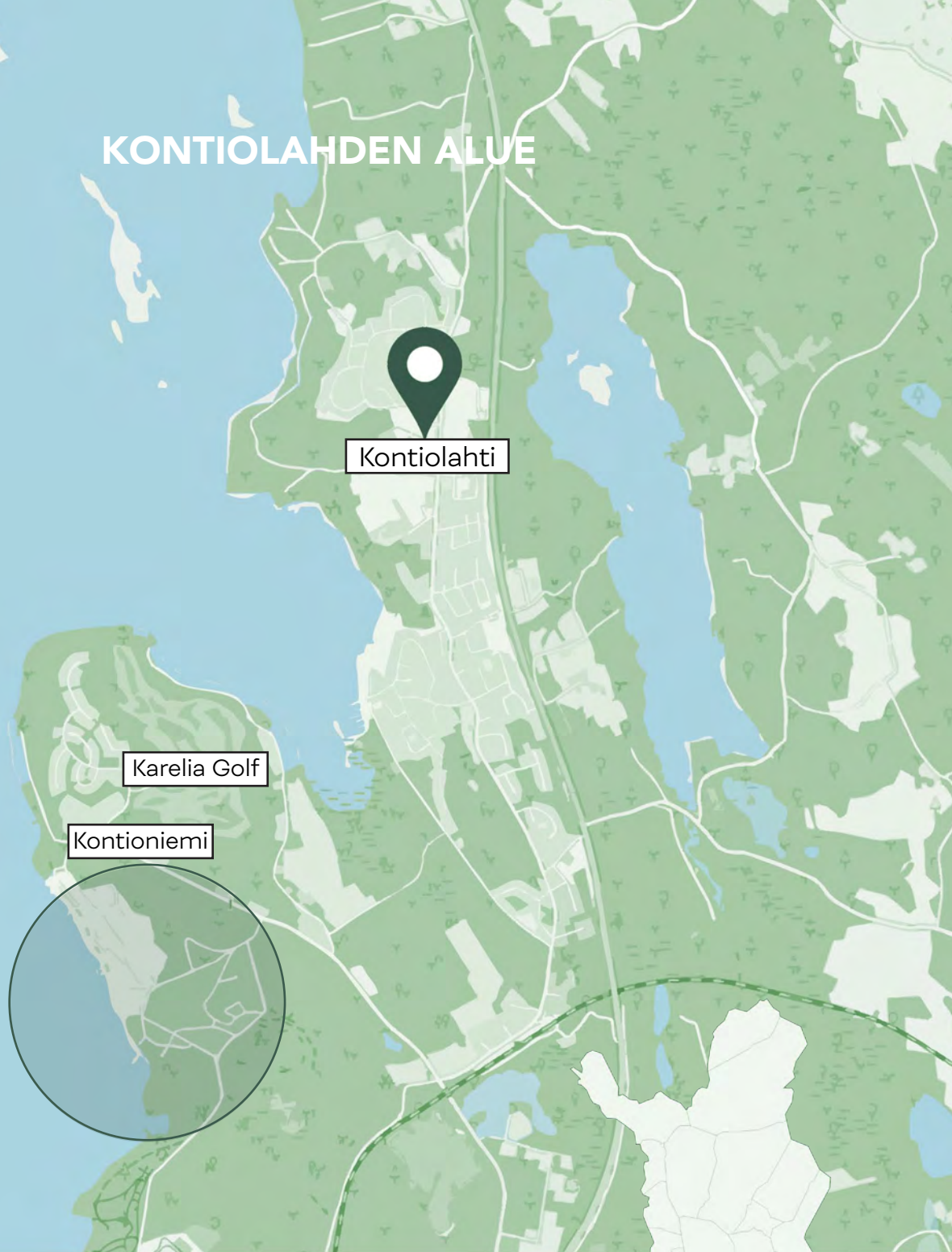
ABR Kontionlahden rakennusprojekti koostuu 81 hehtaarin kokoisesta alueesta. Uusien rakennusten pinta-ala on yhteensä 115 470 m². Konseptin suunnittelun tavoitteena on kunnioittaa ja vaalia alueen ekologista arvoa samalla kun tuetaan metsien tilan ja paikkakunnan kulttuuriympäristön säilymistä. Tästä syystä vapaa-ajankeskuksen rakennukset on suunniteltu noudattaen tiukkoja kestävyysstandardia. Arkkitehtuuri on suunniteltu seuraamaan maaston luontaisia muotoja, säilyttäen kohteen esteettisiä arvoja ja näkymiä järveltä. Rakennusten tyypit jakautuvat seuraavasti:

- A. Asuinrakennukset = 8 740 m²
- B. Huoltorakennukset = 1 600 m²
- C. Julkiset rakennukset = 3 000 m²
- D. Liike- ja toimistorakennukset = 56 191 m²
- E. Matkailu- ja virkistystoiminta = 45 939 m²

Arctic Blue Resort Kontiolahden logistinen suunnittelu (saavutettavuus, liikenne, liikkuminen) perustuu alueen tämänhetkiseen infrastruktuuriin ja pääväyliin. Moottoriliikenne ja pysäköintialueet sijoitetaan kohteen ulkoreunoille. Uudet, palvelu- ja majoitusalueiden yhteyteen suunnitellut pysäköintialueet on tarkoitettu ensisijaisesti sähköajoneuvoille. Liikennesuunnittelussa suositaan sähkö- ja tavallisia polkupyöriä sekä jalankulkijoita. Vapaa-ajankeskuksen eri alueet kytkeytyvät toisiinsa juoksemiseen, kävelyyn, lumikenkäilyyn ja maastopyöräilyyn soveltuvien metsäpolkujen avulla. Talvikuukausina polut ovat myös kunto- ja vapaa-ajan hiihtäjien käytössä.



KONTIOLAHDEN ALUE



THE ARCTIC BLUE RESORT KONTIOLAHTI / JOENSUU Faktoina ja lukuina (2019)

- Monikäyttöinen ja kestävä rakennusprojekti
 - Yleissuunnitelma 2020
 - Rakennushankkeen aikataulu: 2 vuotta
 - Kokonaispinta-ala: 81 hehtaaria
 - Viherpinta-ala: 89 % alueesta viheraluetta
- Joensuun alueella:
- 15 500 yliopisto-opiskelijaa
 - 505 000 yöpymistä v. 2019



4. KESTÄVÄ KEHITYS



KESTÄVÄN KEHITYKSEN MALLI

YK:n yleiskokouksen tuottamassa "Tulevaisuus, jonka haluamme" -julistuksessa tuodaan esiin kestävän matkailun hyödyt ja painotetaan, että hyvin suunniteltuna ja hallinnoituna matkailuala toimii huomattavana tukena kolmelle kestävän kehityksen ulottuvuudelle: ekologiselle, taloudelliselle ja sosiaaliselle kestävyydelle. Tämä kestävän kehityksen malli voidaan nähdä vielä näitä kolmea peruspilaria laajempänä, sisältäen myös kulttuurisen kestävyuden. Pilareilla on seuraavat tavoitteet:

Ekologinen kestävyys:

Ekologinen kestävyys huomioi alueen luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston sekä kulttuurisen ja ekologisen monimuotoisuuden suojelun ja säilyttämisen. Ekologisen kestävyuden kriteerit sisältävät erilaisia lieventämis- ja sopeutumistoimia. Vaikutusten lieventämisellä viitataan tässä hiilijalanjäljen pienentämiseen esimerkiksi lisäämällä kevyen liikenteen määrää kun taas sopeutumisella tarkoitetaan muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin sopeutumista.

Taloudellinen kestävyys:

Kestävän kehityksen lähestymistapa tarjoaa taloudelliselle kasvulle mahdollisuutta tasa-arvoisemmalle vaurauden ja luonnonvarojen jakautumiselle. Näin on mahdollista löytää

parempi tasapaino ihmisten, planeetan ja taloudellisen toimeliaisuuden välille. Yhdistämällä matkailuun taloudellinen kestävyys noudatetaan uutta liiketoiminnan filosofiaa, jonka mukaan yrityksen kilpailukyky perustuu ihmisten, paikallistalouden ja ympäristöä edistävien liiketoimintamallien kehittämisestä johtuvien moninaisten hyötyjen ymmärtämiselle.

Sosiaalinen kestävyys:

Kuten taloudellinenkin ulottuvuus, kestävän kehityksen sosiaalinen pilari vaikuttaa keskeisesti ihmisten terveyteen, alueen elinkelpoisuuteen ja hyvään elämänlaatuun. Sosiaalinen kestävyys ottaa tulevien sukupolvien tarpeet huomioon. Se sisältää sosiaalisen monimuotoisuuden sekä näkökohtia, jotka liittyvät väestörakenteeseen ja siinä tapahtuviin muutoksiin eli ikääntymiseen, kaupungistumiseen sekä muuttoliiketrendeihin.

Kulttuurinen kestävyys:

Kolmen pääpilarin lisäksi myös kulttuurinen kestävyys tulee nähdä yhtenä kestävän kehityksen kantavana pilarina. Matkailualan osalta kestäväan matkailuun kytkeytyvät näkökulmat kiinnittävät huomion tulevien sukupolvien näkökulmasta elintärkeisiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin.

Kestävän matkailun käytäntöjen suurimpia esteitä ovat kestäättömät kulutus- ja tuotantotottumuksemme. YK:n Kestävän kehityksen tavoitteiden alle (KKT 12) ja (KKT 8) on määritelty konkreettisia tavoitteita, jotka liittyvät kestävan matkailun käytäntöihin sekä niiden rooliin työpaikkojen luomisessa sekä paikallisen kulttuurin ja tuotteiden edistämisessä.

YK:n kestävan kehityksen tavoitteet:

YK:n KKT 12 (Kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys) -tavoitteen vaikutusalueisiin viitaten ABR Kontiolahti suojelee luonnon monimuotoisuutta ja vähentää päästöjä sekä veden ja energian kulutusta. Tämän saavuttamiseksi ABR Kontiolahti sitoutuu luonnon ja biodiversiteetin koskemattomuutta edistäviin toimenpiteisiin sekä huolellisen maankäytön hallinnan käytäntöihin. Tämän lisäksi vapaa-ajankeskuksen energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet sekä vähäpäästöisyyden ja jätteenkäsittelyn korkeat standardit ovat merkittävä osa kestävan kehityksen ja ekomatkailun toteuttamista tukevia toimia.

YK:n eräitä kestävyystavoitteita (YK:n kestävan kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030):





5. SIDOSRYHMÄKYSELY

Osana ABR Kontiolahti-vastuullisuus käsikirjan valmistelua toteutettiin helmi–maaliskuussa 2020 kysely hankkeen sidosryhmille. Kyselyllä kerättiin lisätietoa eri sidosryhmien näkemyksistä kehityshankkeeseen liittyen.

Kyselyn keskeisimmät tavoitteet olivat:

- Arvioida kehityshanketta tarkemmin paikallisten toimijoiden näkökulmasta, jotta saataisiin selvempi kuva hankkeen seudulle tarjoamista mahdollisuuksista.
- Tunnistaa yhteyksiä paikallisyhteisön, matkailualan ja ympäristön välillä.
- Analysoida matkailukohteiksi soveltuvien alueiden sosiokulttuurista hyvinvointia.
- Tutkia vastuullisten yritysten ja kumppanuuksien potentiaalia.
- Lisätä ymmärrystä alueen elinvoimaisuudesta.

TULOKSIA JA NÄKÖKULMIA:

Sidosryhmäkyselyn osallistujien palautteesta nousi esille muutama keskeinen viesti:

1. Ekomatkailukeskus nähtiin ehdottoman tärkeänä korkeatasoisen matkailutarjonnan lisäämiseksi Pohjois-Karjalan seudulla.
2. Osallistujat ilmaisivat tyytyväisyytensä investointeihin uuteen keskukseen ja näkivät seudun erittäin sopivana matkailutoiminnalle.
3. Vastaajat alleviivasivat korkeiden ekologisten standardien tärkeyttä uuden vapaa-ajankeskuksen osalta, painottaen, että näitä tulisi noudattaa kaikissa kriteereissä ja toiminnoissa.
4. Haasteena mainittiin se, että logistisesti saattaa olla haasteellista saada kansainvälisiä matkailijoita tulemaan Pohjois-Karjalaan asti.
5. Jotkut vastaajat pohtivat myös, löytääkö hanke tarpeeksi sitoutuneita ja osaavia paikallisia kumppaneita.

Kaiken kaikkiaan vastausten sävy oli erittäin kannustava ja positiivinen. Positiivinen henki näkyi sekä julkisen että yksityisen sektorin vastaajien painotuksissa.

6. ARCTIC BLUE RESORT KONTIOLAHDEN TOIMINTASÄÄNNÖT

Lähtökohtana on kehittää toimintamalli, joka luo uuden standardin kestäväälle matkailulle. Tavoitteena on, että asetetut suuntaviivat otetaan lähtökohdaksi keskuksen kaikissa suunnittelu- ja rakennusprosesseissa, aina tuotteiden, palvelujen ja toimintojen alihankintaan asti.

Tämän pohjalta toimijoiden ja palveluntuottajien tulee sitoutua seuraaviin viiteen "toimintasääntöön", jotka ohjaavat kaikkea ABR Kontiolahden toimintaa:

1. Kaikkien palveluja ja tuotteita asiakkaille tarjoavien toimijoiden ja palveluntuottajien tulee sitoutua korkeimpiin laatustandardeihin, joilla on pienimmät mahdolliset ympäristöhaitat. Vieraille tulee tarjota vaihtoehtoja matka- ja käyttöpäästöjensä hyvittämiseksi, esim. puiden istuttamisella tai muilla vastaavilla keinoilla.
2. Kaikessa tilojen hoitoon ja ylläpitoon liittyvässä toiminnassa vastuulliset toimijat sitoutuvat vähentämään jätteiden määrän minimiin, ja tarvittaessa noudattamaan energiaa jätteestä tuottavia käytäntöjä sekä jätteen kierrätyksen pyrkivää kierrätystä. Kaikessa materiaalin ja jätteen käsittelyssä omaksutaan suljetun kierron lähestymistapa ja tehokkaimmat toimintamenetelmät.
3. Tuoreet elintarvikkeet ja ruokapalvelut hankitaan ensisijaisesti paikallisilta tuottajilta, edellyttäen, että ne noudattavat korkeita laatu- ja kestävyysstandardeja. Ruoka tulisi kuluttaa niin lähellä tuotantopaikkaa kuin mahdollista.
4. Kaikissa kohteentoiminnoissa kaikki yritykset, kumppanit ja osa-hankkeiden johto sitoutuvat pienentämään hiilijalanjälkeään, pyrkien päästöttömään ja jätettä tuottamattomaan toimintaan, jolla on minimaalasti haitallisia vaikutuksia. Kaikkia hotellitoiminnan aiheuttamia päästöjä tulee lieventää tai kompensoida päästöttömyystavoitteen saavuttamiseksi.
5. Kaikkien vapaa-ajankeskuksessa käytettyjen koneiden ja energian tulee olla ympäristön kannalta tehokkainta laatua, ottaen huomioon taloudellisen toteutuskelpoisuuden. Materiaalien tulee olla korkeinta ekologista standardia ja laatua.

Seuraavassa luvussa kuvataan tarkemmin miten yllä mainitut sitoumukset sopivat ABR Kontiolahden keskeisiin vastuuhjeistuksiin ja miten niitä sovelletaan käytännössä.



7. YHTEISVASTUULLISUUDEN TOIMINTAOHJEET

7.1 LUONTO

Tavoite

Ympäristön ja luonnon ympäristöystävällisen käytön varmistamiseksi kaikissa vapaa-ajankeskuksen käytännöissä ja toiminnoissa toteutetaan toimenpiteitä, jotka minimoivat vaikutuksia maaekosysteemeihin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi yleissuunnitelma ja keskuksen sisäiset toiminnot edellyttävät, että hankkeiden johtajat, yritykset ja kaikki osallisina olevat toimijat sitoutuvat ABR Kontiolahden arvoihin – luonnosta huolehtimiseen, vastuullisuuteen ja aitouteen – kaikissa prosesseissa. Luontoalueiden ja biodiversiteetin hyvinvointi on ensisijainen prioriteetti. Luontoarvojen osalta keskitytään seuraaviin toimiin:

- A. Huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja eläimistö kaikissa toiminnoissa. Kasvien ja eläinten luonnollisia elinympäristöjä edistetään rakennetussa ympäristössä muun muassa viherkattoja ja sadevesialtaita rakentamalla.
- B. Yhdistetään viheralueita siten, että eri aktiviteetit ja palvelut toimivat saumattomasti. Luonnontilaisten alueiden eheys on kehittämisen korkein prioriteetti. Kasvipeitteen ylläpitäminen ja kehittäminen ovat osa kompensatio- ja maaperän palauttamisstrategiaa.
- C. Viherakentamiseen, kuten viherkattoihin, käytetään ensisijaisesti luonnonvaraisia paikallisia kasveja samalla kun paikallista kasvistoa ja eläimistöä suojellaan. Näin myös säästytään jatkossa jatkuvan ylläpidon tarpeelta.
- D. Alueen luontoarvoista viestitään mahdollisimman monipuolisesti ja vierailijoita koulutetaan alueen luontoarvoista. Ihmisiä ohjataan ymmärtämään seudun luontoperimää ja toimimaan alueella vastuullisesti. Kaikki toiminta on suunniteltu niin, että se häiritsee eläimistöä ja kasvistoa sekä paikallisympäristöä mahdollisimman vähän. Viestinnässä painotetaan luontoalueiden tietoista käyttöä, kohteiden haurautta sekä luonnon herkkyyttä.

7.2 HYVINVOINTI

Tavoite

Luonto kuuluu olennaisesti hyvinvointiin. ABR Kontiolahti luo vastuullista kulttuuria, jonka tarkoitus on tervehdyttää niin ihmistä kuin luontoa. Keskuksen toiminnassa hyödynnetään suomalaista onnellisuusosaamista, jonka keskeinen elementti on juuri luonnon merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Sitä edistetään seuraavasti:

- A. Yhdistetään ympäristön vaaliminen hyvinvointiin, tarjotaan ihmisille mahdollisuus osallistua puiden istuttamiseen ja puutarhanhoitoon sekä vastavuoroisesti alentaa heidän majoitushintaansa vierailun aikana.

- B. Luodaan edellytykset oppimiselle luentojen, maanviljelykurssien sekä erilaisten aktiviteettien (esimerkiksi sienestäminen ja ruoanlaitto) muodossa.
- C. Tuetaan paikallisyhteisöä muun muassa paikallisille koululaisille järjestetyillä kursseilla, joilla he oppivat hotellialan ja luomuviljelyn kestäviä käytäntöjä.
- D. Liikunnalla on todistetusti myönteinen vaikutus hyvinvointiin. Kontiolahdella on pitkä urheiluperinne ja se on tunnettu maailmanluokan ampumahiihtostadionistaan. ABR Kontiolahti haluaa tukea tätä urheilullista ympäristöä edistämällä erilaisia liikuntamuotoja kuten kävelyä, juoksua, järviuintia, murtomaahiihtoa sekä lumikenkäilyä.
- E. Metsäpolut ovat integroitu osa luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia sekä kävellen että pyöräillen. Alueelta on suora pääsy luontopoluille, ja vierailijoilla on mahdollisuus metsäkylpyihin sekä luonnontarkkailuun.
- F. Suomalaisessa kulttuurissa saunominen on myös keskeinen osa hyvinvointia. Saunoja on tarjolla sekä yhteiseen että yksityiseen käyttöön, ja niitä käytetään osana hyvinvointistrategiaa mielen, kehon ja hengen välisen yhteyden palauttamiseksi.

7.3 EKOMATERIAALIT JA –MENETELMÄT

Tavoite

Resort on tuottamansa jätteen osalta hiilineutraali, ja se priorisoi vastuullista kuluttamista sekä palvelujen, materiaalien ja tuotteiden tuotantoa. Vapaa-ajankeskuksen käytännöt tukevat innovaatioita, jotka keskittyvät paikallistalouteen, pk-yrityksiin ja start-upeihin. Aina kun mahdollista, valitaan paikallisesti tuotettuja tuotteita vapaa-ajankeskuksen hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Tavoitteena on päästä koko ajan lähemmäksi täysin jätteeöntä toimintaa. Sitä varten keskus ottaa käyttöön seuraavat käytännöt:

- A. Suunnittelun lähtökohdat ovat ilmasto- ja energiaystävällisessä arkkitehtuurissa, jossa täyttyvät korkeimmat standardit kestävien materiaalien ja menetelmien suhteen. Kaikessa rakentamisessa tähdätään suurimpaan mahdolliseen ekotehokkuuteen ja puuta ja muita uusiutuvia materiaaleja käytetään aina mahdollisuuksien mukaan.
- B. Biojätteen kierrättäminen niin, että 100 % ruoasta ja viljelystä aiheutuneesta orgaanisesta jätteestä palautetaan takaisin raaka-ainekierto. Jätettä käytetään energiapolttoaineena aina kun mahdollista, kuten myös keskuksen omien viljelmien lannoitteena, jolloin ravinteita palautuu takaisin maahan.
- C. Paikallisesti tuotettu "Pelloilta pöytään" –konsepti otetaan osaksi ravintolan ohjelmaa. Vapaa-ajankeskuksella on oma kasvihuone, eli korkealaatuista ja ravinnerikasta ruokaa tuotetaan paikan päällä, vähentäen samalla kauempaa tulevan ruokamateriaalin aiheuttamaa jätettä ja hiilipäästöjä.

7.4 ENERGIATEHOKKUUS

Tavoite

ABR Kontiolahdelle luodaan tehokas energiajärjestelmä, joka suosii uusiutuvia ja paikallisia energianlähteitä ja hillitsee energiankulutusta. Arkkitehtuurisissa ratkaisuisissa otetaan huomioon ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Seuraavia energiatehokkuutta ja jätteiden kiertoa lisääviä toimenpiteitä suunnitellaan:

- A. Ilmavesi- ja maalämpöpumppujen käyttäminen sähkölämmitystarpeen vähentämiseksi. Lisäksi omavaraisuuteen tähdäten selvitetään mahdollisuuksia omaan (aurinko, tuuli, vesi) energiantuotantoon keskuksen alueella.
- B. Hankittaessa sähköä kantaverkosta suositellaan uusiutuvan energian käyttöä, esim. tuuli-, vesi- ja aurinkovoimaa. Jos vihreitä energianlähteitä ei ole riittävästi, tulee suorittaa kompensoivia toimenpiteitä päästökompensaatioiden ja hiilidioksidin sitomisen muodossa.
- C. Kiinteän ja orgaanisen jätteen käyttäminen resurssina. Orgaaninen jäte tulee kierrättää käyttämällä sitä energiatehokkaiden prosessien polttoaineena. ABR Kontiolahti alueella tullaan noudattamaan jäteperäisen energiantuotannon käytäntöjä kaikissa ruokaan liittyvissä prosesseissa.
- D. Energiatehokkuutta ja energiansäästötoimia hyödynnetään laajalti. Kaikkiin suurempiin laitteisiin tulee asentaa kytkimiä ja sensoreita, jotka mahdollistavat energian säästämistä.
- E. Kannustimien avulla kaikille keskuksen vieraille annetaan mahdollisuus hyvittää hiilijalanjälkensä istuttamalla vastaavan määrän puita tai muilla vastaavilla toimilla. Myös vapaaehtoisia vähentämistoimia voi ottaa käyttöön.
- F. Vieraille, jotka käyttävät oletettua vähemmän energiaa tarjotaan kannustimena hyvitystä loppulaskusta.

7.5 INTEGROITU VESIJÄRJESTELMÄ

Tavoite

Pyritään vaikuttamaan mahdollisimman vähän alueen vesivarantoihin. Keskus tulee käyttämään luontolähtöisiä strategioita veden kierron hallinnassa eri puolilla tilaa sekä rakenteissa. Sadevesivarantojen älykäs hallinnointi auttaa lieventämään rakennushankkeen vaikutuksia maaekosysteemeihin ja veden kiertokulkuun.

- A. Viherkatot:** Jokaisessa uudessa majoitusrakennuksessa (hotellissa ja asuinrakennuksissa) on viherkatto, jossa sovelletaan sekä intensiivisiä että ekstensiivisiä viherkattojärjestelmiä. Viherkatot pystyvät sitomaan yli 50 prosenttia yksittäisten sateiden aiheuttamista vesimääristä.

Sadevesi ohjataan takaisin maahan sadevesikierron hallinnoimiseksi luonnollisemmalla tavalla, mikä tukee valumavesien hallintaa. Viherkattojen ylläpito tapahtuu yhteistyössä ulkoisen toimittajan kanssa, joka on erikoistunut viherkattojen suunnitteluun, asentamiseen ja ylläpitoon erilaisissa sääoloissa. Viherkattojen tarkistuksia tullaan tekemään kuukausittain niiden laadun seuraamiseksi.

- B. Sadevesialtaita** sisällytetään integroidun vesijärjestelmän suunnitelmaan sadeveden ohjaamiseksi. ABR Kontiolahdelle rakennutetaan sadevesialtaita luonnollisen imeytymisprosessin turvaamiseksi. Sadevesi ohjataan mataliin maisemoituihin syvänteisiin, missä epäpuhtauksien poistomekanismit käsittelevät veden ja päästävät sen imeytymään maaperään. Sadevesialtaita rakennetaan myös tulvariskien hallinnan lisäämiseksi. Ohjeistuksissa käytetään viherkerrointyökalua (Green Factor Tool, GFT) ilmastonmuutoksen sopeutumis-, lievennys- ja kompensatiotoimien edistämiseksi.
- C. Itseseuranta:** Edistetään ymmärrystä vesivarojen merkityksestä asentamalla mittareita, joiden avulla asiakkaat voivat seurata ja minimoida veden käytön kulutusta.

7.6 KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

Tavoite

Yhdistetään toimenpiteet, joiden tavoitteena on ilmanlaadun turvaaminen, melun hillintä ja ilmastonmuutoksen ehkäiseminen. ABR Kontiolahti tähtää energiatehokkaampien, käyttötavoiltaan monipuolisten, vähemmän saastuttavien ja hiljaisten kuljetusmuotojen käyttöön. Keskusten hiilijalanjäljen minimoiminen ja vaihtoehtoisten liikkumismuotojen käyttöönotto luontoekosysteemien koskemattomuuden suojelemiseksi toimivat toiminnan lähtökohtina ja auttavat suojautumaan melun ja saasteiden kielteisiltä vaikutuksilta. Kestävän liikkumisen käytänteitä ovat esimerkiksi:

- A. Vähäpäästöiset liikkumisvälineet. Sähkökäyttöisten liikennevälineiden latauspisteitä sijoitetaan alueelle sähköisen liikkumisen edistämiseksi. Alueen sisällä pyritään käyttämään pääsääntöisesti sähköisiä ajoneuvoja.
- B. Monipuolisuus. Yhdistetään kestävä liikkumisen muotoja, jolloin yksittäisillä matkoilla voidaan käyttää monia erilaisia liikkumisen välineitä.
- C. Kävelyetäisyys. Edistetään kävelyaktiiviteetteja. Kaikista tiloista ja rakennuksista on suora pääsy luonto- ja metsäpoluille.
- D. Pyöräiltävyys. Lukuisat pyöräilyreitit ja -tiet tukevat pyöräilyä niin urheilun kuin vapaa-ajanvieton muotona.

8. TAPAUSTUTKIMUKSET

Tämän vastuullisuuskäsikirjan koostamisessa on hyödynnetty esimerkkejä vakiintuneista parhaista kestävästä käytännöistä ekomatkailussa. Tarkoituksena on ollut oppia lisää niistä pitkälle kehitetyistä konsepteista, joissa luonto ja matkailu ovat toimineet kehityksen eteenpäin vievänä voimana. Tämän analyysin avulla on ollut mahdollista saada parempi käsitys muiden matkailualan toimijoiden jo kohtaamista haasteista, etenkin hankkeissa, joissa on pyritty noudattamaan korkeita hiilineutraalisuuden standardeja ja tavoitteita – samalla kuitenkin tuoden hyötyjä myös ihmisten ja talouden hyvinvoinnille.

Esimerkkeinä parhaista käytännöistä käytetään kolmea Costa Rican Monteverdessä sijaitsevaa korkean tason ekoturismikohdetta: Belmaria, Los Pinosta ja Cala Lodgea. Nämä valittiin esimerkkitapauksiksi, koska ne täyttivät asetetut kriteerit: pitkään jatkunut toiminta ja vahva sitoutuminen ympäristönsuojeluun. Kaikki kolme hotellia täyttävät Costa Rican matkailulautakunnan asettamat pakolliset standardit – minkä lisäksi myös vapaaehtoisia standardeja – ja ne nähdään tärkeinä esimerkkeinä pitkäikäisyyden varmistamisessa omilla alueillaan. Hotellit ovat osa dynaamista, perhejohtoista, matkailutoimijoista koostuvaa ryöstä, joka on vahvasti sitoutunut ympäristönsuojeluun.

Tiedon keräämiseksi toteutettiin sarja vapaamuotoisia, henkilökohtaisia haastatteluja, tavoitteena oppia hotellien yksilöllisistä vahvuuksista mutta myös heidän yhteisistä, alan tulevaisuuden haasteista kestävyteen ja hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseen liittyen. Keskustelut auttoivat keräämään tietoa siitä, mitkä toiminnan osa-alueet ovat hotellialalla keskeisimpiä, kun halutaan saavuttaa korkeita ympäristötavoitteita.

MONTEVERDE, COSTA RICA

Monteverde on luonnonsuojelualue, pilvimetsä ja biodiversiteettikeskittymä ('hotspot'). Paikallistayhteisöä voidaan kuvata maaseutumaiseksi, koostuen muutamasta ryhmästä luontoa arvostavia ja kestävästä matkailua tukevia perheitä ja matkailutoimijoita. Ennen matkailukohteeksi muuttumistaan, Monteverde oli oppimiskeskus, jossa vieraili lähinnä tutkijoita ja tiedemiehiä. Nykyään se on tunnettu ekomatkailukohde, joka on onnistunut yhdistämään vahvan luonnonsuojelunäkökulman paikalliseen kulttuuriin, luoden mielenkiintoisen sosioekonomisen kehityksen mallin alueelle.

Osana seudulle ominaista lähestymistapaa kestävyteen on maaseutuyhteisön mukaan ottaminen ympäristöongelmien ratkaisujen tunnistamisprosessiin. Monteverden seudun käytäntöjen ja kulttuurin keskiössä ovat huolenpidon, itseorganisoitumisen ja seurannan periaatteet. Yhteisöt tunnistavat tärkeimmät kehitysalueet ja valitsevat toimintojen toteuttamiseen osaavimmat ja vastuuntuntoisimmat toimijat.

Seudun haasteet ovat yhteydessä suosittuun matkailukohteen kokemiin kulttuurimaisen sekä sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin muutoksiin. Samalla kuitenkin koulutukseen, paikallistietämykseen sekä uusiin taitoihin ja ekoturismien toimintamalleihin liittyvät mahdollisuudet nähdään vipuvoimana tulevalle kasvulle.

8.1 HOTEL BELMAR

Vahvuudet:

Hotel Belmarille on myönnetty kestävän matkailun korkean tason sertifikaatti (Certificate for Sustainable Tourism, CST), ja se täyttää myös Costa Rican valtion kestävien käytäntöjen tukemiseksi perustaman "Carbono Neutral" –sertifikaatin kestävän kehityksen standardit. Yhteisö ja kestävyys ovat olennainen osa Hotel Belmarin visiota. Hotelli on perheyrittäjä, joka on toiminut jo 35 vuoden ajan, pitkäaikaisella sitoutumisella paikallisyhteisöön. Hotellin päätavoitteita ovat paikallisyhteisön valistaminen kestävyteen liittyvissä asioissa: henkilökunta ja vieraat oppivat tietämään materiaalien ja tarjotun ruoan alkuperän sekä sen, mitä vaaditaan aidosti kestävien prosessien kehittämiseen. Erilaisten ohjelmien, kuten siemenvaihdonjakoululaisille sekä paikallisyhteisölle suunnattujen kasvihuoneviljelykurssien, tarkoituksena on edesauttaa luonnon kokemista aistien kautta ja kehittää tietoisuutta luonnonsuojelun tärkeydestä.

Haasteet:

Hotellin merkittävimpiä haasteita on kasvu. Tällä hetkellä hotellilla on 25 huonetta ja käyttöaste on korkea ympäri vuoden. Hotelli noudattaa kaikissa toiminnoissaan suljetun kierron lähestymistapaa, tuottaen kaiken tarvitsemansa ruoan paikallisesti. Toinen suuri haaste on globalisaatio ja kansainvälisten suuryritysten ongelmalliset käytännöt kuten monokulttuuriviljelmät, jotka vaarantavat paikallisen luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien koskemattomuuden.

8.2 HOTEL LOS PINOS

Haasteet:

Los Pinos Cabañas y Jardines on osa Monteverden seudun tiiviisti verkostoitunutta mökkimajoitusyhteisöä. Se on perheomisteinen, ympäristövastuu ohjenuoranaan toimiva hotelli, joka luo taloudellisia mahdollisuuksia paikallisyhteisölle samalla kun se vahvistaa inhimillistä pääomaa ja ympäristötietoisten hotellien paikallista verkostoa. Los Pinosin toiminnan haasteena on yhteisen ymmärryksen luominen muiden hotellien kanssa siitä, että Monteverde on matkailun kuluttaville voimille altis matkakohde, joka tarvitsee taustalleen paikallisyhteisön vahvan tuen voidakseen suojella ja vaalia paikallisia arvoja ja identiteettiä.

Vahvuudet:

Los Pinos on jo pitkään noudattanut toimintatapoja, jotka yhdistävät paikallistalouden ja kestävän maaseutumatkailun. Hotellilla on kansainvälisen kestävän matkailun sertifikaatin (CST) korkein luokitus sekä hiilineutraaliuden sertifikaatti. Sen toimintasäännöt perustuvat neljään arvoon: 1) palvelut paikallisilta perheiltä, 2) empatia, 3) yhteisön suojeleminen ja 4) ympäristönsuojeluun sitoutuminen. Los Pinos näkee vastuunsa olevan ensisijaisesti paikallisesta yhteisöstä huolehtimisessa ja suojelemisessa. Se on ottanut aktiivisen roolin yhteisössään kehittäessään toimintaa, joka suojelee ja säilyttää paikallisia perinteitä.

8.3 CALA LODGE

Haasteet:

Cala Lodge on myös osa perhehotellien keskittymää Monteverden seudulla. Osana hotellin toimintaa tehdään hyväntekeväisyyttä ja edistetään sosiaalisesti kestävästä kehitystä. Hotelli pyrkii merkittävästi edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten osallistumismahdollisuuksia. Yhdistämällä taloudellista kehitystä sosiaaliseen kestävyteen, hotelli tukee naisten johtamien PK-yritysten osallistumista. Suurimmat haasteet ovat turismin vaikutukset sosiaaliseen hyvinvointiin sekä suurista matkailijavirroista aiheutuva kulttuuriperinnön ja paikallisidentiteetin rapautuminen. Muita haasteita ovat matkailun kielteiset vaikutukset paikalliseen maa- ja meriekosysteemiin.



Ylhäällä: Hotel Belmar

Oikealla: Hotel Los Pinos

Alhaalla: Kasvihuone – Hotel Belmar



Kuvat: Ana Jones



Vahvuudet:

Hotelli tuo perheille vakituista tuloa, varmistuen kestävästä tulevaisuudesta seudulle, jolla toimii perheyrittäjien verkosto. Vuonna 2019 paikallisten työntekijöiden osuus hotellin henkilökunnasta oli 84 prosenttia ja naisten 62 prosenttia. Tuotteiden ja palvelujen toimitusketjun kestävyys on tässä ensisijaisen tärkeää. Hotelli asettaa etusijalle kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta, ja hankkii siksi ensisijaisesti paikallisia tuotteita, jotka ovat todennetusti kestäviä. Vuonna 2019 vain 23 prosenttia hotellin käyttämistä tuotteista oli maahantuotuja, ja loput tulivat kansallisilta (28 prosenttia) ja paikallisilta (49 prosenttia) toimittajilta.



Löydät meidät netistä:
www.arcticblueresort.com

Lisätietoja Arctic Blue Resort Kontiolahdesta:

Kontiolahden kunta
Keskuskatu 8, 81100 Kontiolahti
Puhelin: 050 432 7600

Arctic Blue Resort –vastuullisuuskäsikirja on tuotettu Kontiolahden kunnalle yhteistyössä Arctic Brands Groupin ja Helsingissä toimivan Innvolve Oy:n kanssa.

Tämä käsikirja on tarkoitettu suurelle yleisölle siinä toivossa, että ABR Kontiolahti kylväisi siemenen korkeatasoiselle kestävästä kehityksestä mukaisen turismin ja matkailun kulttuurille Pohjois-Karjalassa. Tavoitteena on noudattaa korkeimpia ekologisia standardeja ja kantaa vastuuta niin luonnosta kuin ihmisistä.

Arctic Blue Resort Kontiolahden vastuullisuuskäsikirja

Kestävästä kehityksestä matkailu- ja vapaa-ajankohde, jossa kehitetään kaikin tavoin kestäviä investointeja, vastuullista matkailua ja elinvoiman kasvua Pohjois-Karjalan alueella.

Tutu e-julkaisuja 4/2020

ISBN 978-952-249-545-7 (pdf)
ISBN 978-952-249-546-4 (painettu)
ISSN 1797-1322

Markku Wilenius
Ana Jones
Suomennos: Hazel Salminen

ARCTIC BLUE RESORT

KONTIOLAHTI

HUNDREDS OF WAYS TO HIDE



www.arcticblueresort.com